

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ

MECMUASI

Yıl: 3 — Sayı: 33-34

Eylül-Eklim 1959

Merhum Prof. Süreyya Elbi

Ahmet AKHUNLAE
Prof. Y. Müh. - İ. T. Ü.

1908 - 1959

Ailesini, arkadaşlarını ve öğrencilerini sonsuz acılar içinde bırakarak aramızdan ebediyen ayrılan sevgili arkadaşımız Prof. Mehmet Süreyya ELBİ 1 Haziran 1908 tarihinde Manisa'da doğmuş, 1929 yılında Deniz Harp Mektebini birincilikle bitirerek deniz asteğmeni olmuştur.

Merhum 1931 de Telsiz Telgraf ihtisas kursunu bitirmiş ve bu kursun imtihanında takdirname aldığı Erkânı Harbiyeyi Umumiye Riyasetince askeri birliklere tamim edilmiştir. Bundan sonra, Adatepe muhribinde tel-

siz Subaylığına tâyin edilen merhum 1934 te açılan imtihanı kazanarak Berlin'de tahsile gönderilmiştir Berlin Technische Hochschule, de 3 sene kadar okuyan Elbi 1939 da harbin başlaması ile yurda çağırılmış ve 1940 - 41 ders senesinde Robert College Mühendis kısmının son sınıfında okuyarak burayı (high honour) derece ile bitirmiştir. 1942 yılında tahsilini ikmal için Zürich'e gönderilen merhum Elektrotechnische Hochschule'ye devam ederek çok iyi derece ile diploma almıştır. 1945 yılına kadar İsviçre'de fabrikalarda ve santrallerde çalışmış olan merhum 1945 de yurda dönerek Gölcük Deniz Fabrikaları Elektrik Fabrikası Müdürlüğüne tâyin edilmiştir. 1947 yılında kendi isteği ile ve sıhhi sebeplerle emekliye ayrılan merhum aynı sene içinde İ. T. Ü. Elektrik Fakültesinde Elektroteknik ve ölçme Kürsüsüne öğretim görevlisi olarak tâyin edilmiştir. Bu tarihten itibaren çok sevdiği hocalık mesleğine büyük bir aşkla sarılan Elbi ilk önce İnşaat Fakültesine ve bilâhare ilâveten Makina Fakültesine Elektroteknik derslerini vermeğe başlamıştır. Nihayet 1958 yılı yaz yarıyılından itibaren de merhum Ord. Prof. Burhanettin SEZERAR ile birlikte Elektrik ölçmeleri derslerini okutmağa başlamıştır.

1950 yılında doçentlik imtihanını basan ile veren S. ELBİ doçent unvanını almış ve aynı Kürsüde doçent olarak çalışmaya ve aynı dersleri vermeğe devam etmiştir. 1952 den itibaren Elektrik ölçmeleri dersini vermekte olan merhum 1956 yılında Profesör unvanını almıştır. Prof. S. ELBİ bu müddet zarfında ek görev olarak ilk önce Yıldız Teknik Okulunda Elektrik ölçmeleri ve Sınai Elektronik

derslerini ve f T. Ü. Teknik Okulunda da Elektrik ölçmeleri ve Elektrik bilgisi derslerini vermiştir.

Prof. S. ELBİ akademik faaliyeti esnasında Üniversiteye iki değerli eser kazandırmıştır. Bunlardan biri Ord. Prof. B. Sezerar ile müşterek imza taşıyan «Elektroteknik Notları» ! Kitabı ve diğeri ise «Elektrik ölçü aletleri ve ölçme Metodları»² adlı kitaptır. Bundan başka merhumun «Alternatif akımın yer eğrileri teorisi»³ adlı bir tercüme esen ve muhtelif dergilerde intişar etmiş telif makaleleri vardır.

Sevgili öğrencileri için yorulmak bilmeyen bir gayretle çalışan merhumun sıhhati 1958 sonlarına doğru bozulmuş ve bu tarihten itibaren çok sevdiği Üniversitedeki faaliyetlerini ilk önce azaltmak ve bilahâre tamamen durdurmak zorunda kalmıştır.

öğrencileri için kıymetli bir hoca ve mürid, arkadaşla n için yerinin doldurulması imkânsız bir dost olan S. ELBİ'nin kaybindan duyduğumuz acıyı tarif için kelime bulmakta

acı kalıyorum. Akademik hayatı esnasında herkesin büyük sevgi ve hürmetini kazanmış olan S. ELBİ'nin bu hayata doymadan aramızdan ayrılması üzüntümüzü büyüten sebeplerin başında gelmektedir.

Cenabı haktan Merhuma rahmet, ailesine, sevgili öğrencilerine ve arkadaşlarına sabır ihvan eylemesini niyaz ederim.

(1) ELEKTROTEKNİK NOTLARI Yazanlar: Ord. Prof. Burhaneddin Sezerar ve Doç. Süreyya Elbl İstanbul 1951, Teknik Üniversite Matbaası-VIII + 436 s. 304 şekil, 17 x 24 Cm.

* İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi : 240

(2) ELEKTRİK ÖLÇÜ ALETLERİ ve ÖLÇME METODLARI Cilt I, Yazan : Prof. Y. Müh. Süreyya ELBİ İstanbul 1956, Teknik Üniversite Matbaası, 5425 239 şekil 17x24 Cm.

* İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi: No. 347

(3) ALTERNATİF AKIMIN YER EĞRİLERİ TEORİSİ. Yazan : Ord. Prof. Dr. Müh. G. Oberdorfer. Çeviren : Doç. Süreyya Elbl. İstanbul 1952 Teknik Üniversite Matbaası VII + 123 s. IX levha şekilli 17x24 Cm.

* İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi : 271.

Milli Ekonomide Plân Meselesi

Mehmet ERDEMİR
Y. Müh.

GİRİŞ :

Alman Mühendisler Birliği, 1957 ve 1959 senelerinde 2 mühim toplantısını geri kalmış memleketlerin ekonomik durumuna hasretmiş 'bulunmaktadır. Mayıs 1957 de Freiburg'ta yapılan konuşmalar, VDI Mecmuasının 11.8.1957 tarihli sayısında, Haziran 1959 da Aachen'de yapılan konuşmalar ise aynı mecmuanın 1.6.1959 tarihli sayısında yayınlanmıştır. 1957 toplantısının en mühim mevzuları, son zamanlarda memleketimiz hakkındaki bir raporu ile ismi sık sık duyulan Prof. Baade'nin «Dünyanın 2000 senesindeki ekonomik durumuna bir bakış» başlığını taşıyan tebliği ile diğeri mütehassısların «Teknik ve Dünya Birliği», «Felsefi İlimlerin Vazifesi», «Mühendis, Avrupa ve Afrika», «Teknik ve Avrupa Birliği», «Teknik ve Politika», «Yakın ve Uzak Şarkın Meseleleri» başlıklı yazılan idi. Bunlardan bilhassa Prof. Baade'nin konuşması ile Dr. Gisselher Wirsing'in Yakın ve uzak Şark'a ait etüdü, geri kalmış memleketlerin kalkınması mevzuuna aitti

1959 Aachen konuşmalarını ihtiva eden

VDI mecmuasının 1.6.1959 sayısı, Prof. Erhard'ın «Emsalsiz bir vazife» başlıklı bir yazısı ile başlıyor. Alman İktisat Vekili'nin bu emsalsiz vazifeden maksadı, geri kalmış memleketlerin kalkınması mevzuunun tarihte bir benzeri bulunmadığı keyfiyettir.

Mecmuada yer alan diğeri mevzular da, şunlardır:- «Gelişmemiş Memleketlere karşı Ekonomi Politikamız», «Gelişmemiş Memleketlerin Ana Problemleri» «Fas'ın Teknik ve Ekonomisi», «Tunus'un Sanayileşmesi», «Birleşik Arap Cumhuriyetinde Alman Mühendisi», «Sudan'da Ekonomik İmkânlar», «Habeşistan'da Alman Mühendisi», «Çekici Hindistan», «Alman Mühendisi ve Pakistan'ın Kalkınması», «Viet-Nam ve Sanayileşme Problemi», «Filipinler'in Ekonomik Strüktürü».

Yine aynı mecmuanın Eylül 1958 sayılarından birinde de memleketimizin ekonomik durumu hakkında enteresan bir yazı çıkmıştır.

Bütün bu tebliğ ve yazılarda geri kalmış memleketlerin ekseriya birbirine benziyen meseleleri tetkik edilmekte ve şayet varsa, ekonomik plânlan gözden geçirilmektedir.